

The logo for the 61st Ljubljana Festival (LF) features a stylized white figure on the left and the text '61.LF' in a large, bold, white sans-serif font on the right.

LJUBLJANAFESTIVAL.SI

TelekomSlovenije

TISKOVINA
Poštnina
plačana
pri pošti 1102
Ljubljana

POROČILO

September 2013

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2013 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič.
Ustanoviteljica zavoda Festival Ljubljana je mestna občina Ljubljana, ki ga tudi finančno omogoča.

Mestna občina
Ljubljana

I FEEL
SLOVENIA

1. SREDIŠČE VAŠIH POLETNIH DOŽIVETIJ

Vsak poletni festival je izziv ne glede na to, za katero izvedbo gre, zaradi želje in truda, da bi v našo prestolnico prinesel, kar sicer poslušajo na velikih odrih in festivalih po svetu. Naše občinstvo je zahtevno in strogo, ima izbran okus, ko gre za kulturne dogodke, sponzorji pa izjemno previdni, ko gre za vlaganje vanje. Po lanskem jubilejnem 60. Ljubljana Festivalu nas je resnično čakal velik izziv, kako naprej, tudi zaradi neugodnih gospodarskih in družbenih razmer.

A nam je uspelo. In ponosni smo na to. Ponosni smo, da so Ljubljano zaradi njenega poletnega festivala obiskala imena, kot so Ars Electronica, 2Cellos, Béjart Ballet, María Pagés, Miloš Karadaglić, Gewandhaus Orkester Leipzig in dirigent Riccardo Chailly, Akademski državni balet Borisa Eifmana ter Mariinsko gledališče iz Sankt Peterburga z dirigentom Valerijem Gergijevim. Zadnje je na 61. Ljubljana Festivalu nastopilo kar trikrat.

V središče 61. Ljubljana Festivala smo postavili obletnici glasbenih genijev, 200. obletnici rojstva Richarda Wagnerja in Giuseppeja Verdija, ter izjemno umetniško ustvarjalnost Rusije. Prvič v zgodovini Slovenije prinaša celotno Wagnerjevo

epohalno delo Nibelunški prstan. Prva dela tetralogije – Rensko zlato in Valkira – sta pri našem občinstvu doživela dober odziv, upajmo, da bo tako tudi prihodnje leto, ko bosta na programu še Siegfried in Somrak bogov.

Dvakrat smo napolnili Kongresni trg in druga prizorišča festivala; ponovno se je potrdilo, da je tudi poletno gledališče v Križankah po tem, ko smo oder nadgradili z akustično školjko, izjemen kraj za prirejanje klasičnih koncertov in uživanje v njih.

Ponosni in veseli smo, da nam je uspelo privabiti še več obiskovalcev, da nam zaupajo in da v težkih časih z nakupom vstopnic omogočajo izvedbo Ljubljana Festivala. Z nami so ostali tudi sponzorji, brez katerih ne bi bilo marsikaterega gostovanja odličnih umetnikov. Zadovoljni smo, da smo izpolnili tudi njihova pričakovanja, za to se bomo trudili tudi v prihodnje. Poleg prihodkov od prodaje vstopnic in sponzorskih sredstev je pomembna podpora Mestne občine Ljubljana, ki – tako kot sponzorji – v kulturi vidi priložnost za prepoznavnost prestolnice in obogatitev njenega gospodarstva. In ne nazadnje – počaščeni smo, da je program 61. Ljubljana Festivala vzbudil veliko zanimanja v domačih in tujih medijih.

Spoštovane obiskovalke in obiskovalci, podpornice in podporniki, sponzorji, predstavnice in predstavniki medijev, spoštovani župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič, hvala za vašo izjemno podporo. Upamo in želimo si, da bi bil tudi 62. Ljubljana Festival središče vaših poletnih doživetij.

Darko Brlek
Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana
Predsednik Evropskega združenja festivalov

2. SPLOŠNI PODATKI O FESTIVALU LJUBLJANA

Svet Festivala Ljubljana, ki ga sestavljajo predsednica Jadranka Dakič, podpredsednica prof. dr. Metka Tekavčič ter člani mag. Eva Strmljan Kreslin, Davorin Buinjac in Nives Lipovšek, je program Ljubljana Festivala 2013 sprejel na 1. konstitutivni seji 26. februarja 2013.

Strokovni svet Festivala Ljubljana v sestavi predsednik Tomo Vran ter člana Andrej Drapal in Vesna Ovčak je program Ljubljana Festivala 2013 sprejel na 6. redni seji 12. decembra 2012.

Festival Ljubljana je javni zavod. Njegova ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Direktor in umetniški vodja je **Darko Brlek**.

Festival Ljubljana je član Evropskega združenja festivalov EFA in Mednarodnega združenja za upodabljanje umetnosti ISPA. Darko Brlek je predsednik EFA tretji mandat, od leta 2005.

3. STROŠKI IN FINANCIRANJE

Program prireditev Ljubljana Festivala 2013 je stal **2.500.000 evrov**.

- Mestna občina Ljubljana je za program prispevala **1.000.000 evrov**.
- MOL pokriva tudi plače zaposlenih in nekatere materialne stroške.

- Ministrstvo za kulturo RS je prispevalo **35.600 evrov**.
- Prilivi od prodanih vstopnic znašajo **540.000 evrov**.
- Prilivi sponzorjev in donatorjev: **780.000 evrov**.
- Ostalo so lastni prihodki od drugih storitev Festivala Ljubljana.

4. ŠTEVILO PRIREDITEV

Ljubljana Festival 2013 se je pričel 27. junija in zaključil 10. septembra; v okviru spremljevalnega programa pa smo že 18. junija v Križevniški cerkvi odprli foto razstavo Pred deseto avtorice Véronique Vial.

V okviru Ljubljana Festivala 2013 je bilo izvedenih:

- **52 večernih prireditev**
- **Mednarodna likovna kolonija**
- **2 razstavi**
- **13 delavnic za otroke in mladino**

5. OBISKANOST PRIREDITEV

Različne prireditve letošnjega festivalskega poletja si je ogledalo približno **52.000 obiskovalcev**.

6. SODELUJOČI Z VSEGA SVETA

Sodelovalo je okrog 2500 umetnikov iz približno 40 držav: Slovenija, Hrvaška, Srbija, Črna gora, Makedonija, Madžarska, Italija, Avstrija, Francija, Nemčija, Češka, Švica, Rusija, Irska, Kitajska, Litva, Velika Britanija, Portugalska, Španija, Združene države Amerike, Kanada, Belorusija, Malta, Turčija, Belgija, Poljska, Mehika, Ciper, Bolgarija, Iran, Nizozemska, Albanija, Romunija, Azerbajdžan, Brazilija, Slovaška, Izrael, Estonija idr.

7. MEDIJI O LJUBLJANA FESTIVALU

»Večkrat vas navajam kot vzor. Ste veliki kot naša pokrajina Furlanija Julijska Krajina in pol Benečije, prebivalcev je dva milijona. Imate dve operi, pet orkestrrov, mariborski balet je mednarodni, vaš festival je na zelo visoki ravni ...«

Massimo Mercelli, flavtist, umetniški vodja Festivala Emilia Romagna, podpredsednik EFA v intervjuju Italijanski intelektualci se ne borijo dovolj za kulturo, Marijan Zlobec, Delo, 19. 8.

»Kulturne dejavnosti potrebujejo institucionalno podporo, a so tudi fenomenalno sredstvo za razvoj institucionalnih odnosov. Festival Ljubljana se je v zadnjih letih postopoma približal potencialnim tržaškim obiskovalcem, njegova prizadevanja pa so dobila krila za višji vzlet v sklopu tesnejših stikov in sodelovanj med občinama. Zato je letošnja predstavitev festivala v našem mestu potekala v obliki institucionalne izmenjave v tržaški Mestni

palači ob prisotnosti županov Roberta Cosolinija in Zorana Jankovića ter predstavnikov občinskih odborov.«

ROP, Kultura utrjuje vezi med Trstom in Ljubljano, Primorski dnevnik, 16. 5.

»Uskladiti urnik z direktorjem Ljubljana Festivala slab teden pred otvoritvijo ni lahka naloga. Prijetno hladne pisarne v Križankah delujejo kot oaza sredi pregrete prestolnice, hkrati pa kot zaposlen štabni center. Ekipa dvajsetih sodelavcev ureja še zadnje podrobnosti pred začetkom 61. izvedbe festivala, medtem ko njihov direktor, sicer predsednik evropskega festivalskega združenja, že snuje program za prihodnje leto. In leto zatem. Festivalski posel je tek na dolge proge, pravi. Zmagujejo tisti, ki dajejo prednost kakovosti in ki se znajo prilagoditi svojemu občinstvu.«

Dunja Turk, Darko Brlek, Stop, 26. 6.

»Festival Ljubljana že mnogo let gosti ista imena svetovno priznanih umetnikov, kot se pojavljajo, denimo, na prestižnem salzburškem festivalu. Razlika med slovensko prestolnico in Mozartovim mestom je tako le v tem, da so pri severnih sosedih vstopnice za predstave najsilovitejših umetnikov tudi po 500 evrov in več, v Ljubljani pa stanejo desetkrat manj.«

E. N., Prestižni orkester iz Leipziga prihaja v Ljubljano, www.slovenskenovice.si, 27. 8.

»Naj mi prebivalci Maribora in drugih konkurenčnih mest oprostijo, ampak Ljubljana je – če ne že ravno najlepše mesto na svetu – prav gotovo prijetno majhno mesto, urejeno, obvladljivo s kolesom, znošno z avtomobilom, zeleno s svojimi drevesi in parki in Rožnikom in za svojo velikost ima neverjetno pestro ponudbo vsega. Po zaslugi našega sogovornika ima tudi resno, zahtevnejšo, visoko, elitno, poletno – izberite sami – kulturo.«

Tadej Golob, Darko Brlek, Playboy, september

ODPRTJE 61. LJUBLJANA FESTIVALA GLASBENO-VIZUALNI PERFORMANS

27. 6., Kongresni trg

»Ocena: pompozno!«

Nejc Simšič, Kraljevo odprtje Festivala Ljubljana, Nova, 1. 7.

»Posebnu draž performansu daje sudjelovanje orkestra Purpur koji okuplja glazbenike iz cijele Europe. Presudno za sastav i jedinstveni zvuk te kulturu izvođenja tako nastalog orkestra jest blizina mnogim članovima Bečke i Berlinske filharmonije.«

Vlado Zagorac, 2Cellos i maestro Ivan Repušić s performansom 'Ars Electronica' na 61. Ljubljanskom festivalu, Objektiv, 27. 6.

»Letošnji, 61. Ljubljana Festival je v četrtek zvečer odprl sezono v velikem slogu – uvodni umetniški performans Ars Electornica so si na Kongresnem trgu namreč ogledali tudi visoki gostje, grof Wesseški in grofica Wesseška ter japonski princ Akišino in princesa Kiko, njihov gostitelj pa je bil predsednik Borut Pahor.«

Polona Pirc, Ljubljanski festival gostil kronane glave, www.slovenskenovice.si, 29. 6.

»Festival Ljubljana za zgled 'Hotel sem dati na Twitter, pa ni šlo!' je bila spet težava, ko je Franki ovekovečil odprtje Festivala Ljubljana, kjer so Finance z velikim veseljem eden od podpornikov. Vsega skupaj je več kot 40 komercialnih sponzorjev, in če bi imela vsa kultura tako podporo, kot jo ima Brlekova (umetniški vodja in direktor Festivala Ljubljana), bi se Sloveniji in njeni kulturi bolje pisalo.«

Matej Kačič, Jure Gostiša, Franklove twitterske muke, Finance, 5. 7.

2CELLOS

28. 6., Kongresni trg

»Luka in Stjepan sta – razturila. Sprehod, oziroma bolje rečeno šprint skozi priredbe najbolj priljubljenih uspešnic U2, Hendrixa, AC/DC, Guns'n'Roses, Muse in drugih je povzročil evforijo med občinstvom, ki se je odločilo ignorirati sedežni red in oddrvelo pod oder. Za veliki finale sta izpolnila obljubo, ki sta jo dala spomladi v Cankarjevem domu – izvedla sta prirejeno Golico.«

2Cellos, Kultura in Golica, STOP, 3. 7.

»Čar 2Cellos je, da klasike ne zanikata in je nikoli ne bosta, ker je njun večer sestavljen kot po jedilnem listu in si pri desertu lahko privoščita še šampanjec ali konjak; tu smo videli, da se je glasbena penina z vse bolj omamnim videom in dimom z odra prenašala v avditorij, pa ne le pred množico tik pred odrom, ampak vse do uršulinske cerkve.«

Marijan Zlobec, Od klasike do norenja pred odrom in na njem, www.delo.si, 29. 6.

»Dobro uro pred začetkom koncerta svetovnih zvezd čela so njihovi oboževalci na Kongresnem trgu v Ljubljani nestrpnost čakali, da jim bodo varnostniki dovolili na prireditveni prostor. Ko se je to zgodilo, so se kot za stavo v teku pognali proti sedežem, najbližjim odru.«

P. P., 2Cellos napolnila in navdušila Kongresni trg, www.slovenskenovice.si, 30. 6.

PLESNI TEDEN

1.– 4. 7., Križanke

»Drugi teden Festivala Ljubljana je zaznamoval ples. Ob navdušenju, ki ga je požela mariborska predstava Romeo in Julija, smo bili v torek priča še barvitim folklornim razglednicam iz Belorusije, v četrtek pa je duh Mauricea Bėjarta ponovno oživil plesni ansambel iz Lozane pod vodstvom umetniškega vodje Gila Romana. Kar sama se poraja primerjava med izrazno močjo oživljanja ljudskega izročila ter mladostno interpretacijo genialnega avtorskega navdiha. Na prvi pogled se zdi, da so člani Beloruskega državnega plesnega ansambla Haroški izražali večjo sproščenost in lahkotnost kljub časovni distanci do nekoč ustvarjenih gibov in glasbe, Bėjartovi plesalci pa izžarevali večjo predanost in osebno angažiranost ... Nabito polne Križanke so dokazale, da je zapuščina Maurica Bėjarta še vedno izredno živa. Vsa štiri dela so izžarevala osnovne elemente njemu lastnega plesnega izraza, temelječega na visoki tehnični usposobljenosti in lepoti telesa samega, ki mora po besedah tega velikega koreografa vzbuditi občudovanje, še preden plesalec ali plesalka prične z gibanjem.«

Damijan Vinter, Oživljena Bėjart in beloruska folklor, Večer, 8. 7.

ROMEO IN JULIJA

BALET SNG MARIBOR, ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, VALENTINA TURCU (koncept in koreografija)

1. 7., Križanke

»Plesna zgodba o Romeu in Juliji, ki sta ju sinoči takole živeto odigrala in odplesala zvezdnika mariborskega baletnega ansambla, je na štajerskih odrskih deskah

že stara znanka, a očitno tako dobro, da so si jo nekateri včeraj z veseljem ogledali še enkrat.«
Damijan Damjanovič: »Sem si to predstavo že ogledal v Mariboru pred časom, ko je bila premiera. V bistvu mi je bilo zelo všeč, ker Križanke imajo en svoj ambient.«
Ana Klašnja: »... takoj ko se je začela uvertura, mi je bilo žal, da jaz ne plešem.«

Mateja Ropoša, POP TV, POP IN, Romeo in Julija v Križankah, 2. 7.

»Mariborski baletni ansambel, ki uživa zaslužen slavo, je prepričljivo sledil koreografinim zamislim. Pri tem gre izrecno omeniti vsaj nosilce glavnih vlog: Catarino de Meneses (Julija), Antona Bogova (Romeo), Matjaža Marina (Mercutio) in Denesa Daraba (Tvball). Izpostaviti je treba še razveseljivo dejstvo, da je plesalce spremljal orkester Slovenske filharmonije, ki ga je vodil Mladen Tarbuk. Z dolgotrajnim vztrajnim ploskanjem je številno občinstvo dokazalo, da je bilo s predstavo več kot zadovoljno.«

Bip, Romeo in Julija s Prokofjevom še vedno osvajata občinstvo, Primorski dnevnik, 4. 7.

BÉJART BALLET IZ LOZANE

Umetniški vodja: GIL ROMAN

4. 7., Križanke

»Baletni ansambel Bėjart Ballet iz Lozane je šest let po ustanoviteljevi smrti še vedno plesna skupina, ki ostaja na najvišji profesionalni in kakovostni ravni.«

T. P., Eno najtežje pričakovanih gostovanj navdušilo nabito polne Križanke, www.24ur.com, 5. 7.

»Baletni večer skupine Bėjart Ballet iz Lozane je bil eden od najbolj pričakovanih dogodkov na Festivalu Ljubljana. Po aplavzu in navdušenju sodeč je skupina pričakovanja upravičila.«

Neža Mrevlje, Arhetipske podobe baletnih korakov spravile občinstvo na noge, www.siol.net, 5. 7.

BERNARDA IN MARCOS FINK, VEČER SAMOSPEVOV

3. 7., Slovenska filharmonija

»... Dejansko sta svetovni unikum, saj kot glasbenik v zadnjih petdesetih letih še nisem slišal dveh pevcev, ki imata povrhu kot brat in sestra še idealno barvno zlitost glasov, ki bi izvajala zahtevne Brahmsove, Schubertove ali Wolfove samospeve v duetu. In ravno prvi del koncerta je bil praznik pevske komorne glasbe, saj je včasih temačna tematika Wolfovih pesmi in drugič mestoma šaljivega Brahmsa že takoj navdušila publiko v polni dvorani.«

Lovro Sodja, Izredno uspeli koncert Bernarde in Marka Finka v Ljubljani, Novice, 10. 7.

»Pevski recital je gotovo koncertna oblika, ki na naših tleh izumira, zato je toliko bolj prav, da je večer samospevov in dvospevov našel svoje mesto tudi v okviru Festivala Ljubljana ... Pevsko podajanje obeh pevcev je v svoji vokalni kultiviranosti in seveda tudi interpretacijski vživetosti močno vzdignjeno nad tisto, kar nam ponujajo domači operni 'koncerti'. Bernardo Fink odlikuje izjemno izenačen ambitus, ki pa je zgolj izhodišče za vokalna barvanja in ponekod tudi nenavadno razživetost. Podobna velja tudi za brata Marcosa, katerega glas se sicer ne odlikuje z višinami, zato pa toliko bolj s sonorno polnostjo, v kateri je dovolj prostora za močna barvna razlikovanja (impresivna je bila barva prilagoditev samospevu Piazzole). Izrazni in muzikantski višek sta pevca v prvem delu dosegla z Brahmsovimi Štirimi dueti, v katerih sta iz skladateljevega minucioznega drobnjarskega dela z motivi izluščila nenavadno živo, skoraj kontrapunktično igro, nato pa sta v nadaljevanju s preprostostjo, ki se izogiba navajeni patetiki in ki v ospredje postavlja notranje bistvo, samostojno odpela še Lajovčeva bisera ter se nato popolnoma prilagodila svetu argentinskega samospeva, ki ga seveda napaja več ritmičnega diha. Brez omembe ne more ostati tudi pianist Anthony Spiri,

ki se zdi pravi kralj spremljanja: nikoli ne sili v ospredje, a je njegovo pianistično jasnost, ritmično klenost in barvno toplino ves čas mogoče dejavno zaznavati.«

Gregor Pompe, Neskončni tramvaj ploskanja, Dnevnik, 12. 7.

XVI. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

7. – 12. 7., Križanke

»Likovna kolonija že 16. leto spremlja Festival Ljubljana in mu daje dodano vrednost, saj ljubiteljem glasbe, gledališča in baleta ponudi še likovno umetnost ... Likovna kolonija je ena redkih brezplačnih priložnosti, ki daje osnovnošolcem možnost, da si ogledajo nastajanje velike umetnine od čisto blizu. Otroci med slikanjem slikarja sprašujejo, si ogledujejo njegove poteze in ga pri svojem delu tudi posnemajo ... Vabljeni ste, da si ogledate to ustvarjalno družčino različnih narodnosti in generacij, ki še vedno uživa pri delu in si še vedno upa sanjariti.«

Petra Kovič, Likovna kolonija v Križankah, RA Slovenija 2, VAL 202, Kulturnice, 8. 7.

»Tomo Vran, selektor kolonije, se v svojih razmišljanjih sprašuje, kam nas vodi sodobna tehnologija pametnih telefonov in dlančnikov, tablic in podobnih novotarij. Zanima ga, če bi glede na smer tudi umetnost morala spremeniti koncept, začevši znova.«

Maša Kljun, Likovna kolonija v Križankah, TV Slovenija, Poletna scena, 9. 7.

GIUSEPPE VERDI: REKVIEM

Dirigent: ANDRES MUSTONEN

9. 7., Križanke

»... Tako je Verdi zapustil glasbenemu svetu eno najlepših in najbolj prepričljivih ter globoko religioznih del. Prepričljiva je bila tudi torkova izvedba v sklopu

Festivala Ljubljana. Velikanski izvajalski aparat izjemnih razsežnosti je omogočil nastopajočim solistom in zboroma široko paleto tako dramskega kot lirskega izraza. ... Skrbno vodstvo estonskega dirigenta, ki se navdušuje nad staro, predvsem sakralno glasbo, je bilo upodobljeno z občutkom za niansiranje in fraziranje, pripravljenost izvajalskega aparata pa zadovoljiva. Glasbene invencije Verdijevega Rekvieva so zveneje polnokrvno in domiselno, daleč od elitističnih oznak.«

Dejan Juravič, Poklon Verdiju, Radio Slovenija 3, Glasbeni utrip, 17. 7.

VERDI GALA

Dirigent: GEORGE PEHLIVANIAN

11. 7., Križanke

»Koncert, ki so ga naslovili Verdi Gala, je bil prav gotovo eden tistih glasbeno-kulturnih dogodkov, ki je kot poslastica privabil vse ljubitelje operne umetnosti. Zlasti pa poznavalce Verdijeve glasbe. ... Občinstvo v nabito polnem avditoriju letnega gledališča v ljubljanskih Križankah si je od nastopajočih glasbenikov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in vokalnih solistov akademije Teatra alla Scala pod vodstvom dirigenta Georga Pehlivaniana z vzkliki navdušenja in burnim aplavzom izprosil še tri dodatke. Poleg slovitih fanfar iz Verdijeve opere Aida smo ob sodelovanju vseh solistov za drugi in tretji dodatek slišali še znano Napitnico iz opere Traviata, ki je v okviru 61. ljubljanskega poletnega festivala simbolično sklenila koncert, imenovan Verdi Gala, ob 200. obletnici rojstva skladatelja G. Verdija.«

Pavel Merljak, Koncert Verdi Gala, Radio Slovenija 3, Glasbeni utrip, 17. 7.

ODPRTJE AKADEMIJE BRANIMIR SLOKAR 40-LETNICA SLOKAR KVARTETA

12. 7., Preddverje Križank

»Pozavnist in glasbeni pedagog Branimir Slokar, čigar kvartet pozavn letos praznuje 40 let, je zaslužen za to, da je pozavna iz izrazito orkestrskega glasbila postala prepoznaven solistični in virtuozni koncertni element.«

E. S., V Križankah zbrani slikarji iz sveta in Slovenije – Likovni akademiji sledi še glasbena, www.rtvsl.si, 11. 7.

KONCERT ORKESTRA AKADEMIJE BRANIMIR SLOKAR

Dirigent: KLAUS ARP

17. 7., Slovenska filharmonija

»... Na tokratnem koncertu je orkester vodil preizkušeni dirigent Klaus Arp, ki v svoji dolgoletni karieri uspešno združuje ustvarjanje in poustvarjanje, še posebno pa ga odlikujeta širina in pedagoška zavzetost za nadarjene mlade glasbenike. ... Mladi glasbeniki so dokazali, da imajo poslušalci pred seboj dober orkester, ki ga odlikujeta predvsem zgledna intonacija in muzikalnost.«

Mihael Kozjek, Nastop Orkestra akademije Branimirja Slockarja, Radio Slovenija 3, Glasbeni utrip, 24. 7.

MARÍA PAGÉS: FLAMENKO IN POEZIJA

18. 7., Križanke

»Njena široka izobrazba in poznavanje različnih umetniških izrazov jo ločijo od večine ustvarjalcev na področju flamenka, ki so praviloma omejeni

na tradicionalne pristope, njihova ustvarjalnost pa je ujetnik plesne tehnike in razmer iz okolja ... V predstavi Flamenko in poezija je gledalce navduševala z različnimi obrazi tega plesa, hkrati pa je s sodobnejšimi izraznimi prijemi poostrila njegovo kakovost, poudarila atraktivne segmente in mojstrsko prepletala petje, ples in kitaro ... Čeprav so slovenski odri v zadnjih letih gostili precej priznanih plesalk flamenka, je bil nastop Maríe Pagés tisti, ki se ga bomo najraje spominjali.«

Andrej Predin, Kraljica flamenka razprodala Križanke, Nedeljske novice, 21. 7.

»'Jo bomo lahko še kdaj videli?' so se spraševali vzhičeni obiskovalci, ko so minuli teden po eni od predstav zapuščali ljubljanske Križanke. 'Presneto, le kako sem lahko to zamudila,' je potožila priznana urednica priznane revije, ko smo jo srečali kmalu po dogodku. 'Bog, kakšen nastop!' so menciali in si tako rekoč trli oči tretji. ... Predstava, ki jo je uprizorila fenomenalna María Pagés – še v Španiji (prihaja iz Sevilije) ji pravijo kraljica flamenka – ni bila le 'ena od predstav', ampak ognjemet plesa, strasti, ljubezni, bolečine, svobode: in gotovo že eden od vrhuncev Festivala Ljubljana.«

Flamenko v krvi, Lady, 24. 7.

»Na petje. Na ritmično ploskanje. María Pagés pleše flamenko na vsakršno podlago. Zanja flamenko ni samo strastni ples soočanja med žensko in moškim ali izražanja čustev, temveč ... ples. S svojo osebno, svojstveno estetiko flamenka si je plesalka-koreografinja izborila pomemben prostor na svetovni glasbeni sceni. S prefinjeno zasnovano in lepo dodelano predstavo Flamenko in poezija je v četrtek, 18. julija, gostovala v ljubljanskih Križankah in s svojim nastopom obogatila letošnjo plesno ponudbo Ljubljana Festivala.«

Breda Pahor, María Pagés s flamenkom, uglašeni tudi na poezijo, Primorski dnevnik, 25. 7.

ZBOR MIHAIL IVANOVIČ GLINKA

Dirigent: VLADISLAV ČERNUŠENKO

25. 7., Frančiškanska cerkev

»Zbor ima kaj pokazati, goji žlahtno tradicijo ruskega zborovskega melosa s poudarkom na duhovnih vsebinah in globoko doživetem, ponotrzanjenem izrazu, v katerem prevladujeta napet piano in pianissimo, potem pa se na posameznih mestih zbor začne dramatično odpirati in doseže nesluten, glasovno poenoten, skladen in zaokrožen forte in fortissimo, da se v frančiškanski cerkvi zdi, kot bi se ob njihovem petju prebudili vsi svetniki in dali vedeti, da so še tu in nas opazujejo ... Frančiškanska cerkev je bila nabito polna, žal je zmanjkalo vstopnic in so nekateri morali domov precej žalostni.«

Marijan Zlobec, Žlahten skladateljski večer Georgija Sviridova, www.delo.si, 29. 7.

ORKESTER MARIINSKEGA GLEDALIŠCA IZ SANKT PETERBURGA

Dirigent: VALERIJ GERGIJEV

30. 7., Križanke

»L'esperienza di sentire dal vivo l'Orchestra diretta da Gergijev è impagabile.«

Alberto Godas, Un'Orchestra in tre dimensioni e più, www.circuitomusica.it, 31. 7.

»Svi hrvatski ljetni festivali i njihova publika mogu samo čeznutljivo gledati prema Ljubljani. Doduše, publika, osobito ona sa sjevera Hrvatske, ima još jednu mogućnost: krenuti u Ljubljano koja nam je nakon gradnje autoceste doista blizu, a nakon ulaska Hrvatske u EU još i bliže ...

Ne trebate ići u Salzburg da biste uživali u vrhunskim koncertima u doličnim uvjetima.«

Branimir Pofuk, Nezaboravni Čajkovski na velikoj ljetnoj pozornici Križanke, Večernji list, 31. 7.

»Nastop ruskega orkestra Mariinskega gledališča z Valerijem Gergijevim je bil najverjetneje vrhunec pred vrhuncem letošnjega Festivala Ljubljana, Gergijev in orkester se namreč septembra vrnejo še z Wagnerjem, a včerajšnji koncert je zagotovo pokazal, da je sloves tega sanktpeterburškega orkestra kot enega izmed najboljših na svetu povsem upravičen.

Najbolj presunljiv del večera je sicer nastopil po premoru, ko je orkester odigral Simfonijo št. 4 Petra Iliča Čajkovskega. Očitno na domačem terenu in v popolni formi se je Gergijev resnično izkazal ... Nevidne nitke med njim in orkestrom so skoraj brez truda dosegale fortissimo, zato je bil najbolj presunljiv drugi stavek (Andantino in modo di canzona), kjer se je melanholičnost zlila z lepoto melodije, ki je dokončno začarala občinstvo. Če smo v prvi polovici koncerta občudovali predvsem izjemno tehnično dovršenost sanktpeterburškega orkestra, nas je pri Čajkovskem odneslo, tako kot številne druge obiskovalce, ki se niso mogli načuditi dejstvu, da se je tako vrhunski orkester ustavil v Križankah.«

Deja Crnović, Velikan Gergijev in čudežni deček Majboroda, www.siol.net, 31. 7.

»Na koncertih naših orkestrrov neslišane, filligransko izdelane potankosti so ustvarjale čarobnosti, ki so nam ježile dlake – pri tem je še posebno izstopal tretji stavek s pizzicati. Tako Gergijev prvenstveno ni navdušil – kot bi morda kdo pričakoval – z rusko grobstvjo, pač pa z neverjetno občutljivostjo, ki so jo iz orkestra izvabila njegova potresajoča zapestja.«

Aljaž Zupančič, Kaj vse nam je povedal veliki Maestro, Večer, 3. 8.

»V okviru 61. Festivala Ljubljana pa je nastopil eden najstarejših ruskih ansamblov Simfonični orkester Mariinskega gledališča pod vodstvom svetovno znanega dirigenta Valerija Gergijeva. Festival si šteje v veliko čast dejstvo, da bo Gergijev v letošnjem programu nastopil še dvakrat, in sicer na začetku septembra, kar je sicer misija nemogoče. Valerij pravi, da se vedno znova rad vrača v Ljubljano, saj je nad našo prestolnico več kot navdušen.«

Nejc Simšič, POP IN, POP TV, 4. 8.

GODALNI KVARTET GENTILE IN CLAUDI ARIMANY

6. 8., Križevniška cerkev

»Pravzaprav so bila za nekatere na koncertu španskega flavtista Claudija Arimanyja in godalnega kvarteta Gentile, ki je bil 6. avgusta v Križevniški cerkvi, pravo odkritje dela Luigija Boccherinija (rojen l. 1743) za flavto in godalni kvartet. Arimany, za katerega je najboljši flavtist vseh časov J. P. Rampal napisal, 'da je med največjimi flavtisti svoje generacije', je opravičil svoj sloves. Njegova zlata flavta poje mehko, njegova tehnika je briljantna, brez težav prehaja iz nižin do najlepših pianov v višinah. Z izredno muzikalnim prvim violinistom Glaucom Bertagninijem (ki je ob poslušanju Arimanyjevih solov večinoma mižal) sta si mestoma podajala teme, da ju je bilo veselje poslušati. Ob vseh odličnih koncertih, ki smo jih slišali v Križankah v juliju, je tudi ta koncert dokazal, da bo letošnji ljubljanski Festival tudi v avgustu dosegal najvišja kakovostna merila.«

Lovro Sodja, Odlična komorna izvedba Boccherinija in Mozarta, Novice, 16. 8.

LJUBLJANSKI GODALNI KVARTET IN MICHEL BOURDONCLE

8. 8., Križevniška cerkev

»Za Ljubljanski godalni kvartet lahko rečemo, da zna dihati kot eno. Skladbe namreč zaživijo le ob iskrenem podajanju čustev, ob pravi virtuoznosti in tehnični izpiljenosti. Kvartet pa je dokazal, da se odlično zlije tudi z nestalnimi povabljenimi člani. V tem primeru s pianistom Michelom Bourdonclejem.«

Alma Čelik, 30-letnica Ljubljanskega godalnega kvarteta, Radio Slovenija 3, Glasbeni utrip, 14. 8.

MUSICA VIVA IN ALEKSANDER RUDIN

12. 8., Slovenska filharmonija

»Izbor štirih godalnih koncertov in simfonije, ki so jih spisali štirje skladatelji 18. stoletja, je prinesel zvočno bogato in interpretativno impresivno klasicistično doživetje, ki je poneslo v čase baročno obarvanega dvornega razvajanja in ki so ga poslušalci v skoraj povsem polni dvorani Slovenske filharmonije nagradili z bučnim aplavzom. Nasploh je ena od prvin Rudinovega muziciranja izredna živost glasbe ... Ob tem nastop priznanega umetnika, profesorja, vodjo mojstrskih tečajev in člana žirij odlikuje še avtoritativno, a nikakor togo vodenje orkestra, izredna tehnična podkovanost ter virtuoznost, ki je ta večer prišla do izraza predvsem v solo kadencah (še posebej pri Boccherinijevemu koncertu).«

Damijan Vinter, Dvorno razvajanje, Večer, 19. 8.

OSLIKANA GLASBA

Avtorski projekt LADA JAKŠE

13. 8., Križevniška cerkev

»Jakša je v dokaj intimni atmosferi poskušal odpreti skrivne detajle ter spregledane ali zgolj v času izginjajoče občutke in podobe, mimo katerih bolj ali manj brezbrizno bežimo v vsakodnevni naglici, vrednost njegovega festivalskega prispevka pa ostaja predvsem v domačem avtorskem doprinosu k razširjenemu glasbeno-vizualnem ustvarjanju.«

Damijan Vinter, Dvorno razvajanje, Večer, 19. 8.

BRILJANTINA

19.-22. 8., Križanke

»Un nuovo appuntamento con la Bronowski Production, che ormai da tre anni allestisce appositamente per il festival sloveno uno dei grandi titoli in circolazione, con un cast di livello.«

Sara Del Sal, Grease a Lubiana con un cast stellare, Il Piccolo, 12. 8.

»Nepravilno, morda celo neprimerno bi bilo izpostavljati kogarkoli, saj je osemnajsterica nastopajočih z natančno odmerjenimi ščepci hotenja, želenja in humorja poskrbela za ubrano celoto tako nežnih kot huronsko pulzirajočih in od nalezljive energije prekipevajočih trenutkov videne gledališke tapisserie. ... Še tako preprosta fabula o življenju ameriških srednješolcev s sredine prejšnjega stoletja lahko s pomočjo dobre glasbene podlage in odličnega 'kasta' postane prava paša za oči in balzam za dušo in ušesa ...

Če ste ena/eden v množici tistih, ki si radi brundajo znane napeve pesmi Summer Nights, Greased Lightnin', We Go Together, Hopelessly Devoted To

You in You're The One That I Want, si naredite uslugo in si v Križankah vse do četrta oglejte londonsko produkcijo Brilljantine. Videno in slišano vas ne bo pustilo hladne. Zagotavljam!«

Igor Đukić, Brilljantina: košček westendovskega paradiza na rodni grudi, www.siol.net, 20. 8.

»Uroš Smolej, ki je, kot pravi, videl že kar nekaj Brilljantin, je tokratno označil za najboljšo izvedbo, kar jih je videl do zdaj. V domačem MGL-ju je že odigral nekaj muzikalov in bil morda ravno zato še posebej navdušen nad pevskimi sposobnostmi nastopajočih. 'Sam se ne bi upal kosati z njimi. Pojejo vrhunsko in to zahteva pevsko znanje!' pravi Smolej. Vse do danes je ta srednješolska zgodba in poletna romanca ostala najbolj obiskan muzikal na svetu. Glede na aplavz, ki mu kar ni bilo videti konca, in podatkih festivala, da je v prodaji samo še nekaj sto vstopnic, verjamem, da premierni ni bil edini razprodani večer.«

Matej Kirn Starič, Predstava, narejena le za Slovenijo, Svet 24, 22. 8.

»Briljantna Brilljantina sredi Križank ... Še dobro, da nismo vstali in se podali med fantastične pevce in plesalce z londonskega West Enda ...«

Briljantna Brilljantina sredi Križank, Lea, 28. 8.

NO BORDERS ORCHESTRA

Dirigent: PREMIL PETROVIĆ

21. 8., Slovenska filharmonija

»S Plesi iz Galante so mladi glasbeniki pod dirigentskim vodstvom Premila Petrovića presegli vse do sedaj slišane izvedbe tega čutno temperamentnega dela. ... največja odlika vsemu navkljub ostaja izredno doživeta in energije polna glasba, ki dobesedno sije iz mladih umetnikov.«

Damijan Vinter, Glasba brez meja, Večer, 30. 8.

VLADO KRESLIN

Gostje: MAMA KATARINA, OČE MILAN, HČERKA AJDINA MARIJA, MASSIMO SAVIČ IN SEVERA GJURIN

27. 8., Križanke

»Vlado Kreslin je s svojo razširjeno bando, sestavljeno iz različnih glasbenikov, gostov in ožjega sorodstva, spet pripravil izjemen koncertni večer. Morebiti bi lahko vse to odpravili z zamahom ene roke in dejal – aah rutina. Pa so njegovi posebni koncerti tako poletni v Križankah kot decembrski v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma daleč od rutine. Mogoče je edina rutina to, da celo kakšnih 70 odstotkov občinstva vedno in redno pride na te koncerte. To so visoko produkcijski izdelki, ki so tako paša za ušesa kot oči ... Komuniciranje Kreslina tako z občinstvom kot s svojimi številnimi sodelavci je vzorčen primer profesionalizma. Gotovo je res težko oditi z njegovega koncerta nezadovoljen ... Seveda ni šlo brez stoječih ovacij in poštenega glasbenega dodatka.«

Zdenko Matoz, Vlado Kreslin in gosti navdušili, www.delo.si, 28. 8.

GEWANDHAUS ORKESTER LEIPZIG

Dirigent: RICCARDO CHAILLY

28., 29. 8., Cankarjev dom

»Chaillyjev Mahler (to vemo že tudi s posnetkov iz devetdesetih let) je zvočno bohoten in izpostavlja predvsem virtuosno plat Mahlerjevega simfonizma. Tako Chailly razkriva Mahlerja 'kapelnika', skladatelja in dirigenta, ki je do potankosti obvladal veččine instrumentacije in iztisnil maksimum iz orkestrske soigre. ... Tudi finale ni bil toliko strastno razborit, kot je bil mirno tekoč in obel, toda orkestrovo in dirigentovo mojstrstvo so zadnje, fragmentirane strani dokazale: v izjemnih, nedosegljivi pianissimih se je čas popolnoma ustavil ... Dih jemajoče je, da lahko šestdeset godalcev igra usklajeno in gibčno v takšnem stampeu.«

Gregor Pompe, Močni interpretaciji dveh glasbenih mejnikov, *Dnevnik*, 31. 8.

RICHARD WAGNER: PRSTAN NIBELUNGOV

MARIINSKO GLEDALIŠČE IZ SANKT PETERBURGA
Dirigent: VALERIJ GERGIJEV

2., 3. 9., Cankarjev dom

»Wagner je nekoč zapisal, da je Ring simbol revolucije, uničenje starega pokvarjenega reda, v katerem eni stradajo, drugi pa bogatijo. Katarza je dosežena v sklepnem dejanju Ringa, v Somraku bogov, ko vsi bogovi umrejo in se v požaru vase zruši njihovo domovanje Valhala. Na pogorišču vznikne nov, boljši svet, ljudje so osvobojeni suženjstva.«

Ingrid Mager, Celostna umetnina brez primere, *Dnevnik*, 27. 8.

»Doma poslušam Wagnerja kakšen mesec do dva, potem pa dva meseca sploh ne. Treba je biti previden, izjemno se lahko zasvojiš z njegovo glasbo.«

Aljoša Matanovič, wagnerjanc

»In Valerij Gergijev, ki bo dirigiral Ring pri nas, se mi zdi ravno pravi za to. Je izjemno poglobljen glasbenik, znal bo 'pasti' v Wagnerjevo glasbo, kot je treba.«

Nataša Elvira Jelene, wagnerjanka

Ingrid Mager Wagnerjeva glasba ima moč droge, opoja, *Dnevnikov Objektiv*, 31. 8.

»Marijinski je trenutačno največi i najbrže rastuči umjetnički pogon na svijetu, a glavni jamac da neće početi proizvoditi umjetničku konfekciju još uvijek je upravo Gergijev, čudo od umjetničke i menadžerske karizme, a ponajviše fizičke izdržljivosti. Nastavak te priče i Ringa u Ljubljani slijedi za godinu dana. Ako ste ove godine propustili, najsrdačnije vam preporučam da dogodine budete tamo.«

Branimir Pofuk, Gergijev je u Cankarjevom domu predstavio pomlađeni orkestar, *Večernji list*, 6. 9.

8. RAZLIČNA PRIZORIŠČA

Prireditve v okviru Ljubljana Festivala so potekale v Križankah (v Poletnem gledališču, Preddverju, Viteški dvorani, na Pergoli, Peklenskem dvorišču in v Križevniški cerkvi), na Kongresnem trgu, v Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji, Frančiškanski cerkvi in na Konservatoriju za glasbo in balet, vse v Ljubljani, ter v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki in v dvorani Vitranc v Kranjski Gori.

9. PROMOCIJA

A) NOVINARSKÉ KONFERENCE

- na Mestni občini Ljubljana z županom Zoranom Jankovičem
- v mestni hiši v Zagrebu
- na generalnem konzulatu Republike Slovenije v Celovcu z generalno konzulko Dragico Urtelj
- v mestni hiši v Trstu z županom Trsta Robertom Cosolinijem
- v mestni hiši v Grazu z županom mag. Siegfriedom Naglom
- v mestni hiši na Dunaju z županom dr. Michaelom Häuplom
- v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki, kamor smo se iz Ljubljane pripeljali s Festivalovim vlakom
- na Peklenskem dvorišču v Križankah

B) TISKAN PROMOCIJSKI MATERIAL

- predprogramska publikacija v slovenščini in angleščini (vložena tudi v časnik Delo)
- slovensko-nemško-italijanska predprogramska publikacija

- programska knjižica v slovenščini in angleščini
- programski, koncertni, gledališki listi za posamezne prireditve v slovenskem jeziku s povzetki v angleškem jeziku
- letaki o posameznih prireditvah
- različni plakati
- image oglasi

C) OSTALO

- transparenti na glavnih ljubljanskih vpadnicah
- zastave Ljubljana Festivala 2013 po mestu in na prizoriščih festivalskih dogodkov
- namizne zastavice
- poslikava vlaka Slovenskih železnic in avtobusov LPP
- spletna stran www.ljubljanafestival.si
- Facebook Festivala Ljubljana
- Twitter Festivala Ljubljana
- You Tube
- oglasne spletne pasice
- e-novice
- SMS-sporočila
- redno obveščanje članov Kluba Festivala Ljubljana
- kartica zvestobe članov Kluba Festivala Ljubljana
- predstavitev v okviru sejma Alpe-Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani
- sodelovanje na posvetu Kultura včeraj, danes, jutri v Državnem svetu Republike Slovenije
- predstavitev v zborniku Kultura včeraj, danes, jutri Državnega sveta Republike Slovenije
- distribucija promocijskih materialov, neposredna pošta, novice, interna glasila, internetne strani, zasloni LCD, program kartice zvestobe naših partnerjev, sponzorjev in podpornikov: Adrie Airways, BTC, Dela, Eventima, Imperial Travela, In Your Pockets, Lekarne Ljubljana, Mediabusa, Mercatorja, Nove KBM, Petrola, Pošte Slovenije, Špara, Slovenskih železnic, Zavarovalnice Tilia, Žita, Telekom Slovenije, www.bolha.com

- distribucija promocijskih letakov in programskih publikacij na gospodarske, turistične in kulturne institucije, v hotele, gostinske lokale, večja nakupovalna središča, info točke po Sloveniji, Hrvaški, Italiji in Avstriji ter na letališče Jožeta Pučnika, na železniške postaje Slovenskih železnic, na letala Adrie Airways, v izbrane Eventimove poslovalnice
- distribucija promocijskih letakov in programskih publikacij v okviru projekta Junij v Ljubljani
- distribucija promocijskih letakov in programskih publikacij v okviru dogodka Dan Križevniške ulice

D) GADGETI LJUBLJANA FESTIVALA 2013

- ženske in moške majice
- dežniki
- pahljače
- ovratni trakovi
- magnetki
- broške
- odeje

E) NAGRADNE IGRE V MEDIJIH

- tiskani mediji: Lady, Primorske novice (TV Okno), Stop
- radio: Radio 1, Radio Aktual, Radio Center, Radio Ekspres, Radio Salomon, Radio Si, Radio Slovenija Prvi program, Radio Trst, Radioattività
- internetne strani: www.delo.si, www.radio1.si, www.radiocenter.si, www.siol.net
- FB profil Festivala Ljubljana, BTC, Dostop.si, In your pocketa, Telekoma Slovenije
- Projekt Inatri

F) OGLAŠEVANJE

- tiskani mediji: Delo, Ekipa, Finance, Event. vodič, In Your pocket, Mladina, Monitor, Global, The Slovenia Times
- radio in televizija: Infonet mreža, Radio Center, Radio Europa, Radio Slovenija Val 202, Kanal A, Planet TV, POP TV, TV Slovenija

- zunanje površine:
 - Europlakat: billboardi in citylighti
 - Tam Tam: plakatiranje po večjih slovenskih mestih in krajih
 - vlaki Slovenskih železnic, svetlobne vitrine na železniški postaji v Ljubljani
 - mreža svetlobnih vitrin Aerodroma Ljubljana
 - mreža Petrolovih servisov
 - mreža Eventima
 - Fini plakati: toaletni prostori ljubljanskih lokalov
 - dvorana A, BTC City Ljubljana
 - oglasni prostori v Križankah
 - poslikava vlaka Slovenskih železnic in avtobusa LPP
 - Linea Media: billboardi in giga panoji
- Oglasne spletne pasice: www.bolha.com, www.delo.si, www.eventim.si, www.finance.si (Modul1 in Poslovno jutro), www.paradaplesa.si, www.siol.net, www.24ur.com, www.sloveniatimes.com, www.malgaj.com

G) INFO TOČKA 61. LF

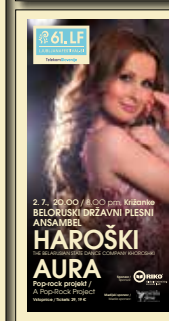
- Nova informacijska točka Ljubljana Festivala je na Mestnem trgu 17 v Ljubljani.

O prireditvah Ljubljana Festivala 2013 so poročali številni slovenski in tuji (hrvaški, italijanski, avstrijski, srbski, bosanski in drugi) mediji ter različne publikacije in spletne strani.

- Časniki: Delo, Dnevnik, Gorenjski glas, Finance, Finance Weekend, Il Gazzettino, Jutarnji list, Kärntner Tageszeitung, Kleine Zeitung, Kronenzeitung, Messagero Veneto, Nedeljske Novice, Nedelo, Nedelja, Nedeljski Dnevnik, Nedeljske novice, Novi list, Novice, Objektiv, Oslobodjenje, Il Piccolo, Pogledi, Primorski dnevnik, Primorske novice, Slovenske novice, Svet 24, Večer, Večernji list, Voce del Popolo, Žurnal24
- Revijalni tisk: AA In-Flight Magazine, Akrapović Magazin, American Theatre Magazine, Anja, Bonbon, David, Die Brücke, Diners Club Magazine, Celovške novice, City Magazine, Cosmopolitan, Elle, Finance Trendi, Glasna, Gloss, Gloss Ekspres, Hiše, In Your pocket, Jana, Lady, Lea, Manager, Mladina, Muska, Musical, Narobe, Nova, Obrazi, Ona, Ona Plus, Playboy, Reporter, The Slovenia Times, Sinfo, Stop, Story, Vikend, Vita Nuova, Zagreb, zvočni časopis za slepe Obzorje, 7Dni Večer
- Radio: Radio 1, Radio Agora, Radio Aktual, Radio Argentina, Radio Europa, Radioattività, Radio Belvi, Radio Center, Radio City, Radio Fragola, Radio Incorso, Radio Kaos, Radio Ognjišče, Radio Kranj, Radio Koper Capodistria, Radio Kum, Radio Si, Radio Slovenija (Ars, Prvi program, Val 202), ORF, RAI, Radio Sora, Radio Student, Radio Trst, Radio Trieste

- Televizija: TV Koper Capodistria, ORF, Planet TV, Pop TV, TV Slovenija, TeleAntenna, Telequattro, TV Zagreb, TV3 Medias
- Agencije: STA, Ansa, Hina, International Press Agency, Reuters, Shutterstock images
- Spletne strani: <http://artisttalk.eu>, www.24ur.com, www.antennatre.it, www.caranduser.com, www.clubradio.it, www.circuitomusica.it, www.delo.si, www.dogaja.se, www.dnevnik.si, www.dnevnikich.si, www.fashion.si, www.ftrendi.si, www.infoglasbeni.net, www.ljubljana.si, www.mediaspeed.net, www.med.over.net, www.mydestination.com, www.napovednik.com, www.novamuska.org, www.operaclick.com, www.oper-graz.com, www.paradaplesa.si, www.playboy.si, www.radio1.si, www.therocktologist.com, www.rockonnet.com, www.rtvsl.si, www.seniorji.info, www.sigic.si, www.siol.net, www.slotraveler.com, www.slovenskenovice.si, www.studentarija.net/infoscena, www.studio12.si, www.velenje.info, www.visitljubljana.si, www.tristedallnews, www.tristeprema.it, www.zaklop.com, www.zurnal24.com
- Brošura in spletna stran Evropskega združenja festivalov: www.efa-aef.org
- Brošure KAM, Event. Vodič, In Your Pocket
- Glasilo MOL Ljubljana
- Interno glasilo Javnega holdinga Ljubljana Urban
- Bilten Društva Richard Wagner Ljubljana
- Publikacije Slovenske turistične organizacije

Za naše prireditve se je akreditiralo prek 700 novinarjev, fotografov in snemalcev.

11. FESTIVAL NA SPLETU

Obiskanost spletne strani Festivala Ljubljana od 15. 6. do 3. 9. 2013

št. različnih obiskovalcev: 24.454

št. obiskov: 50.000

št. ogledov strani: 156.228

povprečno število ogledanih strani: 4,03

povprečno trajanje obiska: 2:04 min

Obiskanost Facebooka Festivala Ljubljana

Facebook Festivala Ljubljana je do 29. avgusta 2013 pridobil 6.448 všečkov. V enakem obdobju lani je bilo 2.346 všečkov. Torej se je število všečkov povečalo za približno 275 odstotkov. Največ ljudi, ki je všečkalo stran, je pričakovano iz Slovenije (5.798), sledijo Italija (70), Srbija (69), Velika Britanija (58), Združene države Amerike (47) in tako naprej vse do dna lestvice, kjer se znajdeja Mehika (7) in Avstralija (7). Facebook stran je všečkalo 65,5 odstotkov žensk in 34,5 odstotkov moških. Prepričali smo največ žensk med 25 in 34 letom starosti (22,7 odstotka) in najmanj moških, starejših od 65 let (0,9 odstotka).

Oglaševanje na Googlu in Facebooku

Oglaševalska akcija Ljubljana Festivala 2013 je na oglaševalskem omrežju Google v obdobju od 16. maja do 29. avgusta 2013 skupno prinesla 43.834 klikov na oglase ob 3.722.035 prikazov oglasov. Zabeleženo je bilo 1616 konverzij.

Oglaševalska akcija je na oglaševalskem omrežju Facebook v obdobju od 16. maja do 29. avgusta 2013 skupno prinesla 3.538 všečkov in 10.467 klikov na oglase ob 2.971.180 prikazov oglasov. Doseg v celotnem času oglaševanja je bil 1.245.028 oseb.

12. PRODAJA VSTOPNIC

Prodaja vstopnic za Ljubljana Festival 2013 je potekala na blagajni Križank, v Info točki Ljubljana Festivala, na www.ljubljanafestival.si, na Eventimovih prodajnih mestih (www.eventim.si ter Hiša vstopnic: Citypark in Hala Tivoli, Ljubljana; Europark, Maribor; City Center, Celje; Go Portorož), po telefonu na 01/420 5000, v spletni prodaji na vstopnice.com, napovednik.com, koncerti.net, na Petrolovih servisih, v trgovinah Big Bang, Kompasovih poslovalnicah, e-Študentskih servisih, 3 dva trafikah, (K) kioskih, Alpetourju, M Holidaysu, Mercator Hipermarketih, poslovalnicah Pošte v Sloveniji, na prodajnih mestih Slovenskih železnih v Ljubljani, Mariboru in Celju. V Avstriji na spletnem mestu www.oeticket.com. V Italiji pri Multimedia-Radioattività (www.radioattivita.com) in Ticketpointu. Na Hrvaškem na prodajnih mestih Eventima (www.eventim.hr, center Arena in na Jurišičevi, Zagreb; kioski Tisak, Tisak Media, Euro Petrol, Dallas music shop).

13. POSEBNI PROJEKTI

A) MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

Gostje šestnajste Mednarodne likovne kolonije so bili: Michael Bulfin iz Irske, Zuzana Kaliňaková iz Slovaške, Johann Julian Taupe iz Avstrije, Siegfried Ráth iz Nemčije ter iz Slovenije Beti Bricelj, Milena Gregorčič, Katja Pál in Ljubo Radovac. Umetniki so ustvarjali v Križankah, nato pa svoja dela razstavili v Viteški dvorani Križank. Selektor Tomo Vran, ki likovno kolonijo vodi že od samega začetka, pravi, da se Festivalova od podobnih razlikuje

predvsem po tem, da je »aktualno urbana in obenem izrazito intimna. Možnost miru, ki jo ponuja ambient Plečnikovih Križank sredi mesta, ki v tem poletnem času dobresedno vrvi od najrazličnejšega kulturnega dogajanja, je neprecenljiva. Do danes ga je tako ocenilo že prek sto dvajset slikark in slikarjev iz Slovenije in Evrope. Ljubljano so zapustili zadovoljni s tem, kar so doživeli, zelo zadovoljni z rezultati lastnega dela in hvaležni organizatorju, ljubljanskemu Festivalu, da jim je to izkušnjo omogočil.«

B) POČITNICE NA LJUBLJANA FESTIVALU

Po lanskoletni uspešni izvedbi smo tudi letos v program 61. Ljubljana Festivala uvrstili ustvarjalne delavnice za otroke; tako postajajo del Festivalove tradicije. Udeležencem spodbujajo domišljijo, približujejo glasbeno-umetniško ustvarjanje in širijo obzorje na kulturnem področju. Ker so brezplačne, hkrati dajejo možnost udeležbe tudi otrokom iz socialno šibkega okolja. Delavnice za otroke, stare od 6 do 14 let, so bile sestavljene iz treh sklopov: Barvna svetloba (mala likovna kolonija), Ritem v gibanju (glasbeno-gibalna delavnica) in Brilljantina – zapeši in zapoj (plesno-pevska delavnica). Otroke so izobraževali slovenski umetniki, slikarji, ilustratorji, oblikovalci, plesalci in glasbeniki. Delavnice so se zaključile s predstavitvijo za starše in slavnostno podelitvijo diplom. Delavnice je oblikovala in vodila Katarina Kukovič. Številni otroci pa se že veselijo prihodnjega poletja in nepozabnih počitnic v Križankah.

C) AKADEMIJA BRANIMIRJA SLOKARJA

Del programa Ljubljana Festivala je tudi letos bila Akademija Branimirja Slokarja (od 12. do 29. 7.). Projekt je potekal v Ljubljani. Udeležilo se ga je 250 glasbenikov iz 29 držav. Z mladimi glasbeniki je delalo 12 profesorjev, ki so vodili mojstrske tečaje, 9 pianistov in 12 profesorjev v orkestru. Po napornih, a navdušujočih dnevih izpopolnjevanja v klasični glasbi z mentorji in profesorji, ki sodijo v sam vrh svetovne glasbene poustvarjalnosti, so se na dobro

obiskanih devetih zaključnih koncertih mojstrskih tečajev slovenskim poslušalcem predstavili v sklopu Ljubljana Festivala. Program koncertov je zajel zahtevna dela za solistične instrumente in manjše komorne skupine, tudi ob mojstrski spremljavi gostujočih pianistov. Orkester Akademije Branimir Slokar je navdušil poslušalce na dveh koncertih v Slovenski filharmoniji.

14. ALI STE VEDELI

A) OBLETNICE NA LJUBLJANA FESTIVALU 2013

- 200. obletnica rojstva Richarda Wagnerja
- 200. obletnica rojstva Giuseppeja Verdija
- 60-letnica Valerija Gergijeve
- 60-letnica Riccarda Chaillyja
- 30-letnica delovanja Ljubljanskega godalnega kvarteta
- 20-letnica pianista Dmitrija Majborode
- 22. nastop Vlada Kreslina

B) KRSTNE IZVEDBE IN PREMIERE

- Mihaela Vosganian: Symmetries II za ansambel in procesirane zvoke
Tomaž Bajželj: Pred nasmehom
- Alojz Ajdič: Obzorja
- Ada Gentile: Come un sogno za flavto, violo, violončelo in klavir
- Kjartan Olafsson: Kinetik
- Makoto Šinohara: Septet

10. julij, Viteška dvorana Križank
Ansambel za sodobno glasbo MD7

- Brillantina, muzikal
19. – 22. avgust, Križanke
Produkcija: Bronowski, West End, London

C) ZANIMIVOSTI

- Darko Brlek, direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana, je bil tik pred začetkom 61. Ljubljana Festivala že tretjič izvoljen za predsednika Evropskega združenja festivalov.
- Prvič v zgodovini poletnega festivala so se njegovega odprtja udeležili kar štirje člani cesarskih oziroma kraljevih družin: njuni cesarski visokosti japonski princ in princesa Akishino ter njuni kraljevi visokosti grof Wesseški in grofica Wesseška.
- Med nastopajočimi sta bila dva orkestra, ki se lahko pohvalita z nekaj stoletij dolgo tradicijo. Korenine Gewandhaus Orkestra Leipzig segajo v leto 1743, orkestra Mariinskega gledališča pa v leto 1783.
- Richard Wagner je Nibelunški prstan komponiral kar 26 let.
- Najdražja produkcija 61. Ljubljana Festivala sta bili operi Rensko zlato in Valkira. Vredna je pol milijona evrov.
- Mariinsko gledališče iz Sankt Peterburga je opremo za izvedbo Wagnerjevih oper v Ljubljano pripeljalo z devetimi vlačilci.
- Roman Bratje Karamazovi Fjodorja M. Dostojevskega je izšel pred 133 leti.

GLAVNI SPONZOR:

Telekom Slovenije

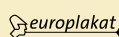
SPONZORJI 61. LJUBLJANA FESTIVALA:

GLAVNI MEDIJSKI SPONZOR:

DELO

MEDIJSKI SPONZORJI:

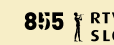
URADNI PREVOZNIK:

LETALSKI PREVOZNIK:

PARTNERJI LJUBLJANA FESTIVALA:

SPONZORJI POSAMEZNIH PRIREDITEV:

	ARS ELECTRONICA, 27. 6.		AKADEMIJA BRANIMIR SLOKAR, 12. 7.-29. 7.		BRILJANTINA, 21. 8.
	ROMEO IN JULIJA, 1. 7.		ZBOR MIHAIL IVANOVIČ GLINKA, 25. 7.-27. 7.		BRILJANTINA, 22. 8. BRATJE KARMAZOV, 10. 9.
	AURA IN BELORUSKI DRŽAVNI PLESNI ANSAMBEL HAROŠKI, 2. 7. AKADEMIJA BRANIMIR SLOKAR, 12. 7.-29. 7. ORKESTER MARIINSKEGA GLEDALIŠČA IZ SANKT PETERBURGA, 30. 7. RENSKO ZLATO, 2. 9.; VALKIRA, 3. 9.		ORKESTER MARIINSKEGA GLEDALIŠČA IZ SANKT PETERBURGA, 30. 7. RENSKO ZLATO, 2. 9.; VALKIRA, 3. 9.		VLADO KRESLIN, 27. 8.
	BERNARDA IN MARCOS FINK, 3. 7.		ORKESTER MARIINSKEGA GLEDALIŠČA IZ SANKT PETERBURGA, 30. 7. RENSKO ZLATO, 2. 9.; VALKIRA, 3. 9.		GEWANDHAUS ORKESTER LEIPZIG, 29. 8.
	BÉJART BALLET IZ LOZANE, 4. 7.		NOTA BENE, 1. 8.		BRATJE KARMAZOV, 9. 9.
	BARVNA SVETLOBA, 8.-12. 7. RITEM V GIBANJU, 22.-24. 7. BRILJANTINA, ZAPLEŠI IN ZAPOJ, 19.-21. 8.		MUSICA VIVA IN ALEKSANDER RUDIN, 12. 8.	Izdal Festival Ljubljana, septembra 2013. Zanj: Darko Brlek, direktor in umetniški vodja	
	G. VERDI: REKVIEM, 9. 7.		BRILJANTINA, 19. 8.	Besedila: Hermína Kovačič, Sanja Kejžar Kladnik, Nataša Trtnik, Katja Pustovrh	
	VERDI GALA, 11. 7.		BRILJANTINA, 20. 8.	Foto: Miha Fras, arhiv Festivala Ljubljana in arhiv izvajalcev	
			BRILJANTINA, 20. 8.	Oblikovanje: Luna TBWA d. o. o.	
				Tisk: Tiskarna digitalni tisk, d. o. o.	
				Festival Ljubljana, Trg francoske revolucije 1, 1000 Ljubljana 01/241 60 00, www.ljubljanafestival.si	